

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

De no[n] habentibus beneficia ad ordines no[n] promoue[n]dis. Et de clericis nisi prius receperi[n]t ab examinadoribus approbatione[m] sup[er] debitis tonsuratio[n]e et etate si[mi]liter no[n] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

et alias fiat prout in eodem nostro mandato continetur. Ita etiam quod si qui eisdem fructibus redditibus distributionibus obventionibus seu receptionibus eorundem se ingesserint seu quicquid etiam a volente recipiant de eisdem, ex tunc sententiam excommunicationis quas in his scriptis in eisdem ferimus preter etiam eas sententias quas auctoritate priorum nostrorum statutorum siue mandatorum propter hoc incidere dinoscuntur incurrant ipso facto. Quarum absolutionem nobis et officiali nostro formam tamen alias sibi indulgamus sententibus reservamus. Intimantes nihilominus eisdem nostris prioribus prelati et clericis, quod nisi a predictis abusibus studeant effectualiter abstinere, nos ad dictam excommunicationis sententiam, privationem suorum beneficiorum et alia graviora prout expedire videbitur procedemus. Per premissa autem intentio quibus nostre non existit eos teneri quod absolutis qui contra predictum nostrum mandatum faciendo iam in excommunicationis sententiarum inciderunt, donec absolutionem earum sententiarum quas ante revocationem nostram presentes inciderunt offenderint cooperentes. Datum ut supra.

De non habentibus beneficia ad ordines non promovendis. Et de clericis nisi prius receperit ab examinatore apud probationem super debitis consuetudine et etate sicut non promovendis.

Alramus dei gratia sancte Romanensis ecclesie archiepiscopus, sacri imperii per Italiam archicamerarius, etc. Dilectis sibi abbatibus, prepositis, decanis, pastoribus, plebanis, etc. Cum sub vetuste consuetudinis velamine quatuor regulares quam seculares collegiate ecclesie per nostras civitates et dioceses consti-

tute illos in suis ecclesiis beneficiatos clericos quos ex transacta vita per honesta mutue conversationis exempla ad sacrorum susceptionem ordinum prout in suis ecclesiis divini cultus ministerium exigerat idoneos reputavit nobis a vice nostra ordines celebrari per suscipiendis ordinibus ad titulum suarum ecclesiarum citra aliam examinationem et scrutinium ut hoc suis dimissum est conscientiam habemus presentarunt complures ad presentationem ecclesiarum huiusmodi de quorum vita et conversatione ipsis aliquantulum non constabat titulos non habentes. Imo quod prius est per pactiones et renunciationes prehabitas spe habendi ab ipsis ecclesiis titulum penitus destitutos intercedentibus quorundam precibus importunis, quibus prout frequenter non concedenda conceduntur ipse ecclesie aliquotiens reluctantes. Ad hoc contra conscientias proprias inducuntur ex experientia non solum ad sacros ordines sed ad sacerdotium didicimus iam promotos, qui tandem ducti penuria in omnipotentis dei offensam et in sui ordinis periculum venale suum officium visi sunt exponere et hostiarum querendo victimam in totius cleri obprobrium publice medicare cupientes huic morbo ex officii nostri debito cooperentur adhibere medelam. Vobis districte sub interminatione eterne maledictionis et sicut illesam vultis prefatam consuetudinem observari, meretur enim suum amittere usque consuetudo cum trahit in abusum. Preterea inhibemus ne quicquam nisi actu in vris ecclesiis obtinere beneficium ad titulum earumdem pro suscipiendis sacris ordinibus nobis aut cui hoc committere duxerimus de cetero preteritis nec quisquam ad eas procuraret se a vobis ubi actu non obtinet beneficium preterari, nisi super eo a nobis per prelatos nostras litteras obtinuerit speciale licentiam et consensum et se prius nostris examinatoreibus cum ipsis litteris antequam procedat ad ordines representent, et

tam scriptarum huiusmodi quae de vita scientia moribus et etate et alijs que in huiusmodi scrutatio fuerint indaganda approbationem obtineat ab eisdem. Qui vero contra premissa ad titulum alicuius ecclesiarum vestrarum de cetero ad aliquem sacrum ordinem procurauerit promoueri. canonica monitione premissa sententiam excommunicationis quae in his scriptis ex nunc put ex tunc ferimus huiusmodi presumptorem incurre re volumus ipso facto. Insuper cum nonnullos in ecclesijs vestris etiam actu beneficiatos qui pretextu prefate consuetudinis citra examinationem aliquam ad locum ubi celebrantur ordines processerint. ex eo quod minus erant congrue confurari ab ipso loco in conspectu omnium non sine magno scandalo amoueri. et ad sacros suscipiendos tunc ordines inuenimus et non immerito refutari. Nos malo huiusmodi antequam ad lucem sic sancta dolo prodeat subuenire fore salubris attendentes. Vobis vniuersis et singulis nostrarum ciuitatis et dioecesis clericis. districte precipiendo mandamus. quatenus non obstante prefata consuetudine antequam vos ad sacros suscipiendos ordines preparatis et ad locum ubi conferuntur ordines reponatis personas vestras examinatis nostris qui pro tempore fuerint presentatis approbationem saltem ab ipsis super confuratione et etate debitis recepturi. In quo si compertifueritis negligentes non solum vos volumus et mandamus publice refutari sed et nos contra vos iuxta qualitatem facti artius procedemus. Datum Bvulle Anno domini Millesimo trecesimo tricelimo octauo. sabbato post festum beati Mathie apostoli.

Contra questores elemosynarum. et diuersos abusus et temerarias presumptiones eorundem.

Alramus dei gratia sancte Coloniensis ecclesie archiepiscopus sacri imperij per Italiam archicancellarius. Dilectis sibi abbatibus prepositis decanis plebanis. et eorum vices gerentibus. Dico qui in nostra dioecesi communis irrepsit quod nonnulli elemosynarum questores se fore alios mentuntur et ut pauperum substantias rapiant et aurum subtili. imo potius fallaci ingenio extorqueant ad alia quam eis competant sue extendunt limites potestatis. Super votis quidem de facto dispensant a pluribus homicidijs et peccatis alijs sibi confidentes absoluunt. male ablata incerta data sibi aliqua pecunie quantitate remittunt tertiam aut quartam partem de penitentijs iniunctis relaxant. Animas tres vel plures parentum aut amicorum illorum qui elemosynas eis conferunt de purgatorio mendaciter extrahunt et ad gaudia paradysi perducunt et alias copiosas abusiones committunt. Nonnulli etiam se confingunt habere potestatem per litteras apostolicas quas non habent. et si habent. eis ut premititur abutuntur et per eas antequam ipse littere per nos examine fuerint et sine admisse. Cupientes mederi remedio a sede apostolica iam prouiso. Vobis constitutionem per felicem recorda. dominum Clementem papam quintum. contra huiusmodi abusores editam in concilio vinnenensi in presenti nostra synodo duximus publicandam. cuius tenor de verbo ad verbum dinoscitur esse talis. Abusionibus quas nonnulli elemosynarum questores in suis proponunt predicationibus ut simplices decipiant et aurum subtili vel fallaci potius ingenio extorqueant ab eisdem cum in aiarum cedant periculis et scandalum plurimorum. viaque put est in nobis precludere cupientes iuxta statutum concilij generalis duximus prohibendum districte. ne questores aliqui nisi aplice vel dioecani episcopi litteras exhibuerint